(331. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Aan
den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's Gravenhage, den 5 November 1921.

Onder terugzending van de bijlagen [1]) van Uw brief van 15 September jl. n°. 951, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hierbij te doen toekomen eene Nota van Inlichtingen op het adres van mevrouw E. Ch. Stamm'ler, geboren Böttger, houdende verzoek den tijd, gedurende welken zij aan het hoofd heeft gestaan van eene voor hare eigen rekening beheerde school in *Nederlandsch-Indië*, te mogen inkoopen voor pensioen.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

[1]) Zijnde het in den brief vermelde adres en een adres van den secretaris, namens het bestuur van de afdeeling Nederland van het Ned. Ind. Onderwijzersgenootschap, houdende steun aan het adres van mevrouw Stamm'ler.

(331. 2.)

NOTA VAN INLICHTINGEN.

Mevrouw E. Ch. Stamm'ler, geboren Böttger, heeft herhaaldelijk — aanvankelijk aan den Gouverneur-Generaal, daarna aan Hare Majesteit de Koningin — verzocht den tijd, gedurende welken zij werkzaam is geweest als hoofd eener bijzondere school voor lager en meer uitgebreid lager onderwijs te *Tjiamis*, te mogen geldig maken voor pensioen op grond van het Pensioenreglement voor Europeesche particuliere onderwijzers (*Indisch Staatsblad* 1912, n°. 419).

Op die verzoeken moest afwijzend worden beschikt op grond van het tweede lid van artikel 1 van het aangehaald Reglement, welk lid van aanspraak op pensioen uitzondert de onderwijzers, die aan het hoofd staan van voor hunne eigen rekening beheerde scholen. Aangezien de school te *Tjiamis* door mevrouw Stamm'ler-Böttger voor hare eigen rekening werd beheerd, zou inwilliging van hare voormelde verzoeken strijdig zijn geweest met de evengenoemde bepaling van het Reglement.

Gelijk de adressante vermeldt, is inmiddels overwogen of het mogelijk was, medetelling van den door haar bedoelden tijd alsnog te doen plaats hebben door eene wijziging van de betrekkelijke bepaling. Die vraag is in ontkennenden zin beantwoord op grond van de volgende overwegingen.

Het Pensioenreglement voor Europeesche particuliere onderwijzers is geheel gegrond op de beginselen der voor bijzondere onderwijzers in Nederland geldende pensioenregeling (artikelen 60 tot en met 74 der Wet tot regeling van het Lager Onderwijs). Het 3de lid van artikel 60 dier wet, luidende: „Tot de onderwijzers, in het eerste lid bedoeld, worden niet gerekend de zoodanigen, die aan het hoofd van voor hunne eigen rekening beheerde scholen staan", bevat dezelfde uitsluiting als het meervermelde tweede lid van artikel 1 der voor Indië geldende regeling. Bij de totstandkoming van de betrekkelijke artikelen der Wet tot regeling van het Lager Onderwijs is aan die uitsluiting aandacht gewijd. In de Memorie van Antwoord (Gedrukte Stukken, IIde Kamer, Zitting 1904—1905 — **18**, n°. 1) is uiteengezet, dat het hoofdbeginsel van de wet is, dat uitsluitend zij, die in dienstbetrekking zijn, binnen haar kring worden getrokken. Hoofdzakelijk op grond van dit beginsel werd de uitsluiting van de onderwijzers, die aan het hoofd van voor eigen rekening beheerde scholen staan, in de wet opgenomen, welke uitsluiting, na de verwerping van een daartegen gericht amendement, werd aangenomen (*Handelingen* IIde Kamer, Zitting 1904—1905, bladz. 1357). [1])

In overeenstemming hiermede bepaalt het tweede lid van artikel 4 van het (nader gewijzigd) wetsontwerp „Pensioenregeling voor de ambtenaren en hunne weduwen en weezen" (Gedrukte Stukken, IIde Kamer, Zitting 1921—1922, n°. **230**):

„Echter worden niet als ambtenaren beschouwd onderwijzers of leeraren, die aan het hoofd van hun voor eigen rekening beheerde school staan".

Uit deze uiteenzetting moge blijken, dat geheele of gedeeltelijke opheffing van de door de adressante bestreden uitsluiting niet mogelijk is, aangezien daardoor een hoofdbeginsel der regeling zou worden aangetast.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

1) Voor de beraadslaging over dit amendement moge verwezen worden naar de *Handelingen* der IIde Kamer, Zitting 1904—1905, bladz. 1332—1336 en bladz. 1352—1354.